

STEKLA

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE

Leto 9

Rogaška Slatina

Avгust-September 1981

Ena izmed naših najpomembnejših stabilizacijskih prvin

Doseči planiran izvoz

SR Slovenija v letošnjih osmih mesecih ni uspela doseči planiranega izvoza, kar pomeni, da ne dosegamo enega izmed naših poglavitnih ciljev stabilizacijskega programa. Ker je praktično že pretekla tretja četrtina leta, je jasno, da do konca leta v Sloveniji ne bomo doseli načrtovanega izvoza. Ob takšni ugotovitvi je na dlani, da bo moralo predvsem združeno delo napeti vse sile, da bi bil izpad načrtovanega izvoza kar najmanjši. To velja predvsem za izvoz na konvertibilno tržišče. Pri tem se pojavljajo poleg vseh subjektivnih slabosti tudi objektivne težave, ki povzročajo zastoje v prodaji artiklov, ki niso primarnega ali prvenstvenega pomena v vsakdanjem življenju. In to naši izdelki iz svinčenega brušenega stekla in iz kristalina niso!

Naša steklarne izpolnjuje izvozni načrt

Pomanjkanje deviznih sredstev zaradi nedoseženega izvoznega plana povzroča, seveda, tudi manjši uvoz nujno potrebnega reprodukcijskega

materiala in s tem tudi manjšo proizvodnjo. S premajhno ponudbo izdelkov na tržišču pa naraščajo njihove cene.

Morda smo pri načrtovanju nekoliko precenili naše izvozne možnosti, saj so bili izvozni plani zastavljeni zares am-

Preberite!

Opravljen prvi krog pogovorov 2

Bomo tokrat dosledni 4

Zakaj 16. september? 5

Kakšni so interesi obeh strani? 6

Praznik naše občine 6

Predlog delovnega koledarja 8

Tri diplome in pohvala 8

»Kako v resnici posluje tozd Dekor v Kozjem« 9

Letos fluktuacija mnogo manjša od lanske 10

V prvih razredih zahtevnejši programi 11

Odpravljena krivica... 11

Proizvodnja, osebni dohodki, življenjski stroški 12

V avgustu 1324 delavcev 13

Milan Podhraški 14

Milan Boršič 14

Rudi Dečko 14

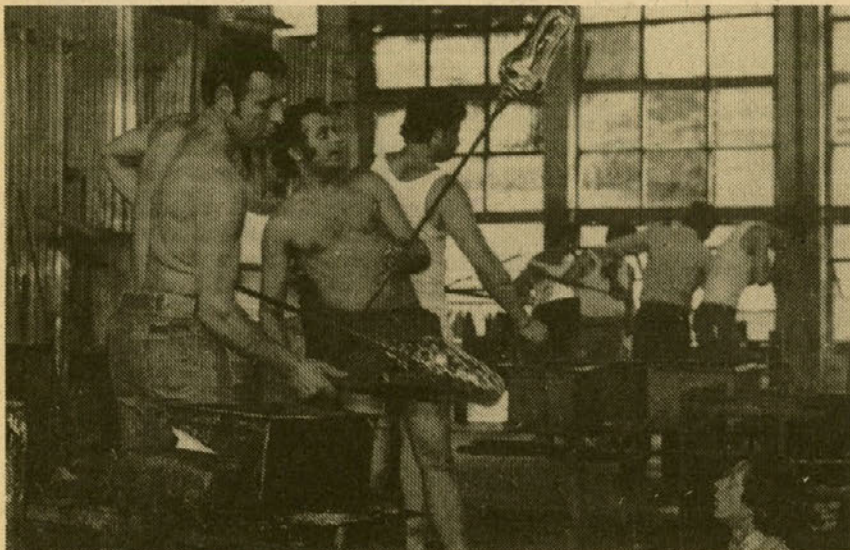
Barica Halužan 15

Friderik Drogenik 15

Leopold Ogrizek 15

Nagradna križanka št. 87 16

Izpihan izdelek je treba pred nadaljnjo obdelavo skrbno pregledati... foto Z. Novak.

biciozno. In ker je stabilizacija v ospredju družbenih prizadevanj, bo treba do konca leta vložiti vse napore, da bi dosegli kar največji izvoz v preostalih treh mesecih tega leta.

In kako se v teh izvoznih prizadevanjih obnašamo mi?

Izvoz je v steklarni del našega vsakdanjega dela in smo nanj vajeni, saj smo izvažali tudi v času, ko je bil izvoz slabo stimuliran ali spodbujan in se zato mnogim ni »splacalo« izvažati. Smo zato lahko zadovoljni z letošnjimi dosežki? Za odgovor na to vprašanje si ogledimo nekatere številke!

V letu 1980 smo izvozili za okroglih 7 milijonov ZDA dolarjev, za letos pa smo načrtovali izvoz v vrednosti 7,5 milijona ZDA dolarjev ali za dobrih 7 odstotkov več. Na prvi pogled majhno povečanje, toda le navidezno, saj steklarna ustvarja skoraj 60% svojega prihodka s prodajo na tuje in to izključno konvertibilno tržišče. In po letošnjih osmih mesecih ugotavljamo, da smo za letos načrtovali realno. Tudi za sedemodstotno povečanje izvoza bomo morali vložiti največji možni napor, če naj izpolnimo letošnji izvozni plan. Do konca avgusta smo izvozili za 5.060.000 ZDA dolarjev, medtem ko bi morali po planu izvoziti v tem času za 5 milijonov ZDA dolarjev. To pomeni, da smo v osmih mesecih izvozili za odstotek več, kot smo za ta čas načrtovali, in za 9,7% več, kot smo izvozili v enakem obdobju lani. Pomeni pa hkrati tudi to, da moramo za izpolnitev planiranega izvoza v preostalih štirih mesecih tega leta izvoziti še za skoraj 2,5 milijona ZDA dolarjev. Zato je tudi naša najpomembnejša proizvodna naloga in temelj našega stabilizacijskega programa. Če bi nam izvoznega plana ne uspelo izpolniti, bi to zagotovo pomenilo tudi motnje v preskrbi z uvoženim reprodukcijskim materialom, saj so v načelu vse organizacije združenega de-

la dolžne izpolniti svoje načrtovane izvozne obveznosti.

Možnosti za povečanje izvoza v združitvi z dalmatinskima brusilnicama

Da je izvoz zares izrednega pomena, kaže tudi dejstvo, da je tudi letos za presežek planiranega izvoza uvedena posebna stimulacija. Od ustvarjenega deviznega priliva, ki je večji od planiranega izvoza, ostane delovnim organizacijam 90% deviznih sredstev in ne le 65%, kot velja to za ostanek delovnim organizacijam na račun izvoza do planirane vrednosti. To pa pomeni pomembno razliko... Če bi, namreč, letos izvozili za 10 % več od lanskega izvoza, bi dobila naša delovna organizacija za ta preseženi del izvoza posebni dohodek v višini treh odstotkov! Lani, ko smo ustvarili za 800.000 ZDA dolarjev več izvoza od planiranega, smo bili tudi deležni bolj ugodne delitve ustvarjenih deviznih sredstev...

V želji, da bi bili bolj učinkoviti, da bi delali še bolj racionalno in da bi se naš izvoz še povečal, se že od maja letos dogovarjamo z brusilnicama v Kardeljevem in v Vrgorcu v Dalmaciji, ki naj bi se pridružili naši delovni organizaciji. Priprave na združitev že zavzeto potekajo in če se nama bosta brusilnici pridružili, potem bosta tudi prevzeli naš proizvodni načrt.

V avgustu smo se že dogovorili toliko, da smo na tej osnovi brusilnicama dobavili gladko steklo iz programa, ki ga sicer sami brusimo. Tako sedaj obe brusita za nas in narejene izdelke mi prevzemamo ter jih prodajamo, brusilnici pa prejemata plačilo za svoje opravljeno delo in imata hkrati priznane druge proizvodne stroške, kot so: brusi, elektrika, voda, kislina za poliranje itn.

V brusilnici v Kardeljevem so v avgustu in začetku septembra obrusili 4.531 kosov, medtem ko so jih v Vrgorcu ta čas obrusili 15.102. Skupna vrednost obrusnega stekla je 2,55 milijona dinarjev.

Naše izdelke bodo v obeh brusilnicah brusili še naprej, zato bo to pomembno pomemben prispevek k povečanju vrednosti proizvedenega svinčene brušenega stekla, saj imamo dovolj naročil domačega tržišča, ki smo mu dolžni redno dobavljati dogovorjene količine. Tako naj bi v Kardeljevem in Vrgorcu brusili za domače tržišče, naši brusilci pa naj bi temu ustrezen delež svinčene stekla brusili za tuje konvertibilno tržišče.

Vidite, in prav to je eden med poglavitnimi interesi naše delovne organizacije, ki nas spodbuja združiti se z dalmatinskima brusilnicama. Širša družbena skupnost, namreč, pričakuje od nas še večje izvozne dosežke, saj ustvarjamo upoštevanja vreden neto devizni učinek!

Brez večjih kapacitet ali zmogljivosti pa izvoza bistveno ne moremo povečati. Zato se nam z združitvijo obetajo možnosti, da brez večjih vlaganj povečamo proizvodnjo ter s tem tudi proizvodnjo za izvoz. In proizvodnja za izvoz bo zagotovo tudi v bodoče deležna potrebne družbene podpore, ki naj bi uspešnim izvoznikom omogočala dosegati zadovoljive poslovne rezultate. Pri tem tudi ni nobenega dvoma, da nam je prav izvoz v preteklih letih omogočil »splavati« in precej povečati naše osebne dohodke. Zato si takšne možnosti želimo tudi v bodoče.

Združitev steklarne »Boris Kidrič« z dalmatinskima brusilnicama je prav gotovo za nas in za delavce v njih priložnost, ko lahko s skupnim sodelovanjem dosežemo še boljše poslovne rezultate od dosedanjih.

VOJO DJINOVSKI, dipl. inž.

V tujini s kupci...

Opravljen prvi krog pogovorov

Že tradicionalno je pri nas, v steklarni, da se proti koncu avgusta, ves september in še del oktobra, vrstijo obiski naših inozemskih partnerjev. Tudi tokrat nas »gužva«, kot znamo temu reči, ni prese- netila...

Takšen način dela je ustaljen

Sicer pa ni tako samo pri nas! Zvečine vsi, ki proizvajajo blago za široko porabo, v tem času predstavljajo svoje kolekcije za prvo polovico prihodnjega leta, če ne kar za vse prihodnje leto.

Predstavniki trgovskih organizacij, namreč, že imajo rezultate o letošnji prodaji, vsaj za osem mesecev; vedo tudi za trende ali usmeritvene težnje, ki naj bi prevladovali do konca leta na tržišču ter se pripravljajo na prihodnje

poslovno leto. Se posebej pa je tak način poslovanja nekaj običajnega v mednarodni trgovini, ki je navajena daljših dobavnih rokov, večjih oziroma daljših transportnih poti in tudi daljših administrativnih postopkov v zvezi s carinami in podobnim.

Za prispodobo naj navedem, da blago, ki zapusti steklarno do konca septembra, pride v poštev za november-sko in decembrsko prodajo pri naših poslovnih partnerjih!

Od uvedbe takega načina dogovorjanja je preteklo že precej let in naši čezmorski partnerji nas obiščejo vsako leto dvakrat, medtem ko naši zastopniki obiščejo ta trg vsaj enkrat letno... Seveda imam v mislih naše največje tržišče – Združene države Amerike.

Odveč bi bilo navajati, kaj pomeni to tržišče za našo steklarno. Dovolj je podatek, da s štirimi partnerji, ki so res največji, ustvarimo letni promet za več kot pet milijonov ZDA dolarjev in da bo letos vrednost našega izvoza kar 7,5 milijona dolarjev!

Ni namen tega prispevka opisovati zgodovino naših odnosov z ameriškim tržiščem in tudi ne, kako smo se v takšni meri, kakršno smo dosegli, uspeli prebiti na to tržišče. Ne bo pa odveč nekaj besed o tem, kako so potekali pogovori s predstavniki naših partnerjev...

Mnogo dejavnikov vpliva na trženje v tujini

Na tržjeje v tujini vpliva mnogo dejavnikov. Eden med njimi je v splošnem gospodarsko in politično stanje današnjega sveta, ki ga prizadevajo gospodarska kriza, nezaposlenost z relativno visoko inflacijo, prepad med ra-

zvitimi in nerazvitimi, splošna gospodarska stagnacija ali zastoj, nizka rast razvoja, visoke obresti itn. Zahodni svet pesti padec kupne moči, negotova prihodnost in strah pred možnostjo, da pride do še večje gospodarske krize. Drugi činitelj je v vse večjem konkurenčnem boju za velika tržišča, zlasti za tržišče ZDA. Tretji in dokaj važen dejavnik ali činitelj pa so izredno visoke obresti za kapital na monetarnem ali denarnem trgu ZDA. Trgovci morajo najemati denarna posojila za nakup in za uvoz blaga pri dvajset odstotnih ali celo štiriindvajset odstotnih obrestih. Tako visoka obrestna mera pa ima dalekosežne posledice na zmanjševanje nakupa, torej uvoza, in na zmanjševanje profita. Zato manjše trgovske firme, ki nimajo večjega kapitala, poslujejo na meji rentabilnosti ali so celo pred bankrotom ali denarnim polomom. In, tudi to je pomembno posredno je zaradi take politike Reaganove administracije dolar v svojem razmerju do drugih valut na mednarodnih monetarnih borzah postal.

V dnevnem časopisju smo mogli slediti odnosom med ZDA dolarjem in nemško marko (DM), švicarskim frankom itn, ki so se spreminjali dolarju v prid, čeprav sta veljali ti dve valuti do sedaj za najbolj čvrsti. Dokaj dramatična situacija se sedaj počasi umirja, vendar dolar še vedno ostaja v povprečju za 30 do 35 odstotkov višji, kot je bil pred letom. Za Ameriko to pomeni, da se je nakup blaga v zahodni Evropi za toliko odstotkov pocenil, saj Američani plačujejo blago v dolarjih, Za evropske države pa to pomeni nasprotno, da se je torej nakup blaga v ZDA za toliko odstotkov podražil, saj v ZR Nemčiji plačujejo blago v markah in v Švici v frankih itn.

Našim pogovorom je botrovala tudi splošna situacija v steklarski industriji, kakršna je sedaj v zahodni Evropi in deloma tudi na Vzhodu. Za zahodnoevropsko industrijo je sedaj značilna izredna stagnacija ali zastoj, zato je precej steklarn z ročnim delom prenehalo obratovati oziroma bankrotiralo. Renomirani proizvajalci niso imeli zadosti naročil, zato jih pestijo večmesečne zaloge... Tudi jesenski sejem v Frankfurtu je bil izredno miren, prodaja pa je bila slaba. Vzhodnjaki, zlasti Čehi, so spremenili svoj koncept prodaje, vendar jim ta ni uspel, zato se jim prodaja v ZDA in v ZR Nemčijo zmanjšuje. Po informacijah, ki so nam dostopne, zahodni proizvajalci ne bodo povečali cen; a četudi bi jih, bi bilo blago za ameriški trg kljub temu cenejše zaradi dolarjevega razmerja z drugimi valutami. Vzhod bo cene sicer povečal, pod vprašanjem pa so posledice!

Za kupca se je treba boriti!

V takšnem vzdušju in poznavajoč vse razmere smo se z našimi partnerji pogovarjali o prodaji v letu 1982. Lahko ste prepričani, da ni bilo lahko, da na nas močno pritiskajo in da nas čakajo velike preizkušnje.

Prvi vtis, ki bi ga morali na vseh ravneh v steklarni večkrat ponavljati, je – v prispodobi povedano: nihče se ne »pretepa« za naše blago! Še zlasti ne v sedanjih razmerah... Zato so vsi kupci zahtevali popuste oziroma nižje cene zaradi močnega dolarja. Vsi pričakujejo, da bodo cene za leto 1982 ostale na letošnji ravni, kar pomeni, da ne bo povišanja cen, kakor je bilo to v navadi v preteklih letih. Vsi argumentirajo ali utemeljujejo, da so se malo-prodajne cene za naše izdelke povečale zaradi povišanja naših cen za 40 % v zadnjih osemnajstih mesecih.

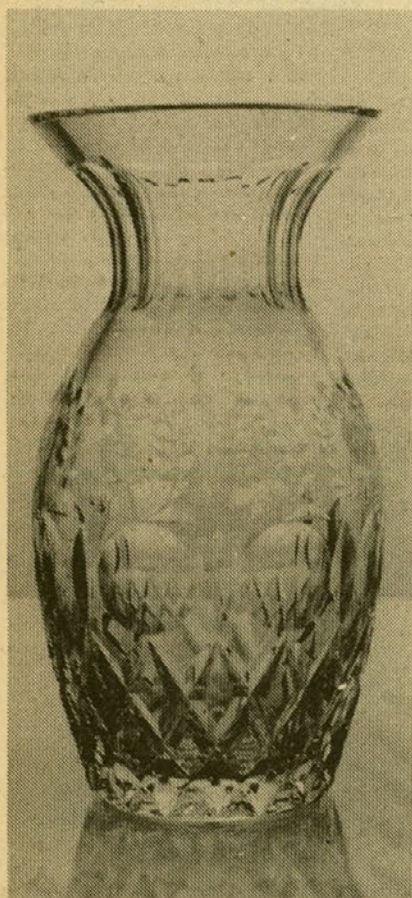
Naši poslovni partnerji zahtevajo od nas bolj aktiven odnos do trga, kar pomeni večjo prisotnost naših zastopnikov na trgu ZDA v obliki obiskov, pritiskajo na nas z zahtevo, naj povečamo svojo udeležbo v propagandnih stroških za propagiranje Rogaške na tem tržišču. Zahtevajo tudi razna darila za večje stranke, priložnostne propagandne akcije, celo razstave, demonstracijo ročnega brušenja in podobno. In, če bi povišali svoje cene, pretijo z zmanjšanjem nakupa; nekateri pa celo trdijo, da bi to pomenilo popolno prekinitev poslovnih odnosov...

Takšna je, pač, njihova plat medalje! Dokaj pogosta v trgovskem svetu še zlasti, takrat, kadar kupna moč upade.

Veliko zahtev je upravičenih in umestnih, nekaj pa je takih, za katere je tudi mogoče doseči kompromis ali sporazum, če je na obeh straneh volja in dolgoletno tradicionalno sodelovanje, kot velja to za naše odnose z ameriškim tržiščem.

Lahko bi zato rekel, da so naše projekcije ali zasnove nakupov oziroma izvoza v okvirih pričakovanih meja in so odvisne od deleža povečanja cen za naše izdelke. S pogovori smo lahko zadovoljni, če primerjamo naše prodajne razmere z razmerami konkurence doma in na tujem. Izredno previdni moramo biti pri politiki cen. Nikakor ne smemo pričakovati možnosti za doseganje stopnje njihovega dviga. Povečanje bo lahko le najmanjše in bo poznano, pred obiskom naših predstavnikov v novembru, vsem pomembnejšim partnerjem v ZDA. Ponaročila do konca tega leta komaj pokrivajo naš plan, zato se bomo morali boriti za vsakega kupca in še za vsak izvozni nalog posebej!

Se ena izmed vaz iz serije Galijs...

Izkoristiti prav vse notranje rezerve!

Za povzetek napisanega bi moral poudariti, da se nam po dolgih letih vlaganja v kakovost proizvodov, na osnovi večletnega planiranja in vlaganja v vsak posamični poslovni odnos z našimi partnerji in na osnovi budnega spremljanja konkurence ter trendov na vsakem področju izvoza posebej

počasi, a vendar vztrajno vračajo obresti v obliki relativno dobre izvozne situacije.

Zato moramo ostati, neglede na stroške, aktivni v odnosu do potovanja, še izboljšati naš odnos do kakovosti blaga in kupcev, uporabljati tak odnos do trga, ki bo boljši, hitrejši in kakovostnejši od konkurence. Imamo vse pogoje za to, le vztrajati bo treba.

In kaj si smemo obetati v prihod-

njem letu?

Cene se bodo povečale nimalno, prodaja ne bo lahka, živeti pa je treba naprej. Kako? Z več naporom, z večjimi prizadevanji slehernega člana kolektiva. Piko na i bomo pristavili v začetku decembra, ko bodo poznani že vsi rezultati pogovorov za leto 1982. In takrat bo sledila o vsem tem ponovno informacija v »Steklarju«.

FRANC JANKOVIČ

S sestanka odgovornih delavcev steklarne

Bomo tokrat dosledni?

V četrtek, 10. septembra, je bil sestanek poslovnih delavcev steklarne, predsednikov delavskih svetov in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij. Lahko bi rekli odgovornih delavcev steklarne. Udeležilo se ga je 24 delavcev, brez opravičila pa so izostali: Ivan Boruš, Biserka Farkaš, Stanko Krofi, Slavko Lipuš, Franc Podhraški in Mirko Šipeč. Na njem smo obravnavali izkoriščenost razpoložljivega delovnega časa, uveljavljanje odgovornosti in še nekatera druga vprašanja in sprejeli nekaj pomembnih sklepov, o katerih seznanjamo vse bralce.

Izkoriščenost delovnega časa

Da bi boljše izkoriščali razpoložljivi delovni čas, so bili sprejeti tile sklepi:

Izhode iz steklarne med delovnim časom se sme dovoljevati le v resnično nujnih primerih, s tem da se odsotni čas odšteva od delavčevega rednega letnega dopusta. Zato je treba v dovolilnico za izhod vpisati odhodni čas, čas vrnitve pa vpiše vanjo vratar. Tako izpolnjeno dovolilnico vrne delavec svojemu poslovođji ali izdajatelju izhodne dovolilnice zaradi odpisa odsotnega časa. Izhodnih časov med malico se, seveda, ne odpisuje oziroma odšteva od delavčevega rednega dopusta.

Predčasno zapuščanje dela je treba odločno preprečiti. Za to odgovarjajo vsi vodilni in vodstveni delavci. Hkrati je treba dosledno zaklepati vhodna vrata po že dogovorjenem razporedu; torej morajo biti zaklenjena vsak dan do 4.30. ure, od 5.00. do 5.40. ure, od 6.00 do 12.45. ure, od 13.00 do 14.00. ure, od 14.00. do 21.00. ure in od 21.10. do polnoči.

Vsak delavec mora biti ob pričetku svojega dela na svojem delovnem mestu. Zadrževanje v steklarni zunaj delovnega časa ni dovoljeno, vstop v steklarno pa je dovoljen največ pol ure pred pričetkom delavčevega rednega dela.

Vsakišno zadrževanje v bifeju je prepovedano. Zato morajo odgovorni zagotoviti, da je bife odprt le v obrato-

valnem času, to je zjutraj do 6.00 ure in od 8.30 do 10.00 ure ter popoldne od 12.30 do 14.00 ure, med popoldanskim odmorom in poleti med odmorom pri peči. Zunaj tega obratovalnega časa za bife je pivo prepovedano točiti.

Na malico je dovoljeno odhajati med zanj odredenim odmorom le po dogovorjenem razporedu, ker je samo na tak način mogoče odpraviti nepotrebno gnečo.

Poostriiti je treba kontrolo nad prekomernim uživanjem alkohola med delovnim časom in še zlasti preprečiti prinašanje alkoholnih pijač na nedovoljene načine.

Praznovanje raznih jubilejev, rojstnih dni in podobnih dogodkov je treba omejiti izključno na čas, ki je določen za malico. Če ta zahteva ne bo uresničena, bo to sploh prepovedano. Vsa takšna praznovanja se sme organizirati samo v zgornji jedilnici.

Med delovnim časom morajo biti vsi delavci na svojih delovnih mestih. Nikomur ni dovoljeno zadrževati se v prostorih in na mestih, kjer nimajo v zvezi s svojim delom kaj početi, saj na tak način zanemarljajo svoje delo in motijo še druge pri delu.

Sestanki, zlasti zbori delavcev, v delovnem času smejo trajati največ eno

Vstavljanje »zvončkov« je natančno delo... foto Z. Novak

uro. Storiti pa je treba, da je čim več sestankov v prostem času in ne v delovnem času.

Uveljavljanje odgovornosti

Glede odgovornosti delavcev pa so bili sprejeti tile sklepi: Dosledno je treba uveljavljati odgovornost slehernega delavca. Pri tem je mišljena zlasti odgovornost za vodenje posameznih delovnih skupin, odgovornost za pravočasno in vestno opravljanje delov-

nih nalog, ki sodijo v posameznikovo delovno področje.

Zoper kršilce delovne discipline je nujno zavzemati enake kriterije ter dosledno postopati po določenih veljavnih samoupravnih listin.

Poleg disciplinske odgovornosti je nujno bolj kot do sedaj uveljaviti materialno ali gmotno odgovornost, ki v večini primerov predstavlja večjo družbeno nevarnost in škodljivost, kot jo predstavljajo same disciplinske kršitve.

In še nekaj!

V točki »razno« pa so udeleženci sestanka poudarili, da je treba čim prej urediti stranišče pod novo brusilnico ter pod prvo pečjo. Hkrati so opozorili, da je treba proučiti možnosti za ureditev ozvočenja delovnih prostorov in predlagali, naj se izboljša kakovost malic za popoldansko izmeno.

ALOJZ JUHART

Naš krajevni praznik...

Zakaj 16. september?

Zakaj si je Rogaška Slatina izbrala za svoj krajevni praznik prav 16. september, je bilo že dostikrat povedano. A kljub temu naj vas še enkrat spomnimo, da je bil tega dne med zadnjo vojno v Ratanski vasi napad partizanov na vlak, ki so s tem dokazali, kako sovražnik ni nikjer več varen; tudi na Štajerskem ne, čeprav je Hitler tistikrat ob neki priložnosti ukazal: »Naredite mi to deželo spet nemško; to bo moj vrt!« S tem je, namreč, dal vsakemu Slovencu vedeti, da v njegovem vrtu nima kaj iskati, in plevel, kar smo bili zanj Slovenci, je bilo po njegovem treba uničiti in na vrtu namestiti nemške vrtnarje...

To so bili časi, ki se jih neradi spominjamo. Množična izseljevanja ljudi, predvsem tistih – dišečih po rdečih. Tako so, namreč, rekli vsem tistim, ki so bili naprednih misli, tistim zavednim Slovincem, ki niso prenašali okupacije in so si želeli biti svobodni... To so bili strašni dnevi, ko so z delovnih mest v steklarni pa tudi od drugod odpeljali naše najboljše očete

in sinove. Mnogi med njimi se nikoli niso vrnili. Tisti, ki so se, pa so bili izmučeni, bolehní, sestradani.

Takšen je bil okupatorjev sistem: prestrašiti in uničiti vse, kar je slovenskega. Okupator in njegovi domači pomagači so bili vedno in povsod pripravljeni takoj uničiti, ubiti vsakogar, ki ni delal tako, kot so oni hoteli. Slovenski človek je bil zanje izmeček, ka-

kor so trdili s svojo propagando. In temu primerno so se do Slovencev tudi obnašali.

Vendar je prav za izmeček strl nemški vojaški stroj. In vsak Slovenec je po svojih močeh nekaj pripomogel za likvidacijo nacističnega strašila...

Zato, torej, smo si krajani Rogaške Slatine izbrali že omenjeno akcijo partizanov v Ratanski vasi za krajevni praznik. Letos smo ga praznovali že četrtrič. In tokrat je bilo zares svečano, saj je bilo povezano s 40. obletnico vstaje jugoslovanskih narodov in ustanovitve Osvobodilne fronte.

Vsako leto naredimo tako enkrat inventuro o tem, kar smo naredili in kar bo še treba narediti. Krajani se veselimo dosežkov v komunalnem urejanju kraja in tudi vseh drugih uspehov v preteklem letu. V časopisu »Krajan« je bilo dovolj napisanega o tem, kaj smo v preteklosti dosegli in kaj planiramo za prihodnost. Prav tako ste o tem slišali precej vsi tisti, ki ste bili na slavnostni akademiji v počastitev krajevnega praznika, ki je bila v soboto, 19. septembra. Žal, vse premalo krajanov, kar gostom v Rogaški Slatini zagotovo ne kaže naše krajevene skupnosti v najlepši luči. Žal, zato je bila med prazničnim tednom na številnih športnih in drugih prireditvah udeležba le prepičla!

Ob letošnjem krajevnem prazniku so prejeli krajevna priznanja tudi trije naši sodelavci in sicer:

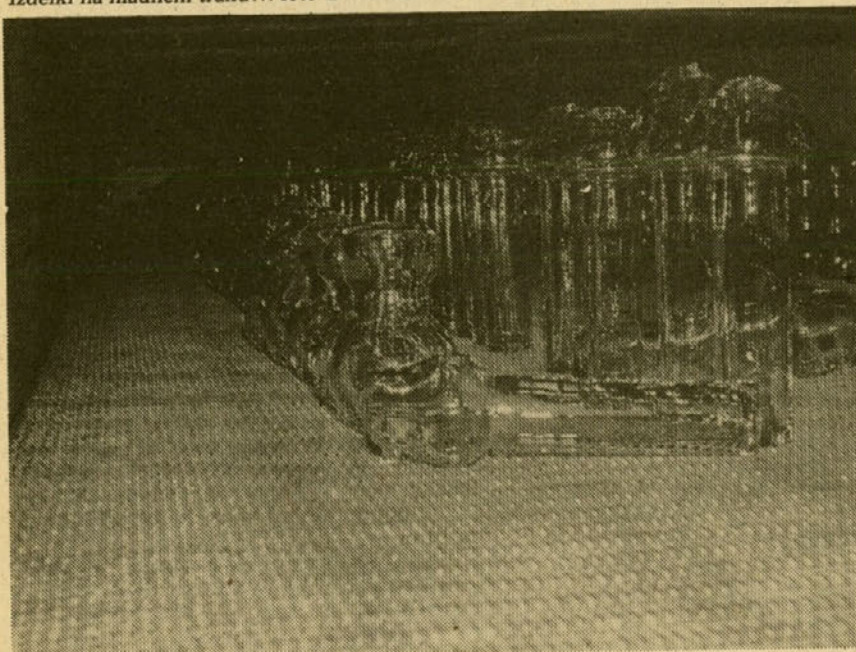
Jovo Tišma za dosežke na področju novinarstva in za uspešno organizacijsko delo na področju telesne kulture,

Stanko Krofi za prizadevno delo v industrijskem gasilskem društvu steklarne in

Peter Raspotnik za uspešno delo in dosežke na področju sološnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

FRANČ KOMERIČKI

Izdelki na hladnem traku... foto Z. Novak

Pred novim letom bomo odločili o združitvi z dalmatinskima brusilnicama

Kakšni so interesi obeh strani?

Družbenopolitične organizacije steklarne so že razpravljale o predlogu za združitve z delovnimi organizacijama Tehnokristal iz Kardeljevega in Dalmacijakristal iz Vrgorca. Omenjeni dve delovni organizaciji sta še dve izmed štirih, ki brusijo kristalno steklo in ki še niso združene z delovnimi organizacijami, ki proizvajajo steklo za nadaljnje plemenitenje. In prav zaradi tega sta se omenjeni delovni organizaciji odločili, da se na samoupravni osnovi združita z delovno organizacijo, katera ju bo sposobna oskrbovati z zadostnimi količinami gladkega kristalnega stekla za nadaljnjo dodelavo. Od tega je, namreč, v veliki meri odvisna uspešnost njenega gospodarjenja in poslovanja.

Najprej nekaj podatkov...

Tako je na njuno pobudo in ob sodelovanju Gospodarske zbornice Slovenije ter Medobčinske gospodarske zbornice Split prišlo do pogovorov o možni združitvi, v katerih so udeleženci določili nekatera vprašanja o bodoči organiziranosti. Pred tem so predstavniki Dalmacijakristala že navezali določene pogovore s predstavniki Tovarne stakla iz Zaječara, v kateri so bili pripravljeni, da se združi z njimi, vendar je potem zaradi naše zainteresiranosti in naših korakov ostalo le pri tem.

Obe omenjeni delovni organizaciji sta bili ustanovljeni kot enovita delovna organizacija leta 1976, njuni ustanoviteljici pa sta bili skupščina občine Vrgorac in skupščina občine Kardeljevo. Že leta 1977 pa je ta delovna organizacija doživela konec, saj sta se iz nje izoblikovali in konstituirali dve enoviti delovni organizaciji in sicer ena s sedežem v Vrgorcu in druga s sedežem v Kardeljevem. Kljub temu pa obe delovni organizaciji medsebojno sodelujeta in si pomagata zlasti na proizvodnem področju.

Obe dalmatinski brusilnici sta pričeli obratovati skoraj istočasno, kot je pričela obratovati naša brusilnica v Kozjem; seveda s to razliko, da sta pričeli povsem iz začetka in da sta odvisni izključno sami od sebe ter od znanja svojih kadrov, saj tovrstne proizvodnje do takrat na tem območju in daleč naokrog ni bilo. Vseeno sta dosegali dobre rezultate, saj sta v celoti osvojili tehnologijo brušenja in dosegli dobro kakovost svojih izdelkov, vendar nista dosegali takšne količinske proizvodnje, ki bi jima omogočila normalno poslovanje. Če primerjamo podatke o narejenih kosih v letu 1980, ugotovimo, da je izdelal brusilec v brusilnici v Vrgorcu povprečno 1,22 kosa na uro, v brusilnici v Kardeljevem 1,06

kosa na uro in v naši steklarni v Rogški Slatini 2,40 kosa na uro.

Zaradi tega sta se obe dalmatinski brusilnici v preteklosti ubadali s fi-

nančnimi težavami, ki sta jih v letu 1980 uspeli prebroditi, četudi delno na račun nizkih osebnih dohodkov. Njuná premajhna količinska proizvodnja je ustvarjala dokaj nizek dohodek na zaposlenega delavca, saj je bil ta lanskó leto v Vrgorcu 129.269 dinarjev, v Kardeljevem 96.408 dinarjev in v brusilnici v tozdu Dekor v Kozjem 226.486 dinarjev na delavca.

Razlogi za majhno količinsko proizvodnjo so vsekakor v tem, da je brušenje ročno delo, ki zahteva določene delovne izkušnje, dobro organizacijo dela in poslovanje. Organizacija dela pa je v veliki meri odvisna od preskrbe z ostalim reprodukcijskim materia-

9. september

Praznik naše občine

Naša občina praznuje vsako leto 9. septembra občinski praznik v spomin na slavne dni naše polpretekle zgodovine, ko so se naši ljudje pod Titovim vodstvom odločno uprli okupatorju. Na ta dan leta 1944 je bilo osvobojeno Kozje z okolico, osrčje partizanskega odpora v občini Šmarje.

Ker letošnji občinski praznik sovpada z letom, v katerem smo praznovali štirideseto obletnico vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti, je bilo praznovanje toliko bolj svečano.

Letošnjo organizacijo proslave in množičnega zborovanja so delegati skupščine občine ter predsedstvo SZDL občine zaupali krajevní skupnosti Vinski vrh, ki si je takšno zaupanje pridobila z izredno aktivnostjo v zadnjih letih ter z zares spodbudnimi dosežki tako na področju gospodarstva kot na področju krajevne samóuprave.

Na svečani skupni seji vseh zborov skupščine ter vodstev družbenopolitičnih organizacij je predsednik izvršnega sveta skupščine občine ocenil uspeh v preteklem letu in nakazal tudi težave, s katerimi se v občini ubadamo. Rezultati gospodarjenja v prvem polletju kažejo, da gospodarstvo občine uspešno premaguje težavne gospodarske razmere, saj nam indeksi kažejo močan porast sredstev za reprodukcijo in močno povečanje izvoza. Tudi tako imenovanih izgubašev nismo zabeležili. In dograjene so bile ali pa so tik pred tem pomembne investicije v gospodarstvo ter v infrastrukturo.

Na slavnostni seji so bile podeljene tudi plakete in priznanja »9. september« ter denarne nagrade. Nagradenci so si priznanja, plakete in nagrade zaslužili z zares vzornim, požrtvovalnim delom v kraju, občini ali delovni organizaciji.

Na množičnem zborovanju je slavnostni govornik general Miha Butara poživél spomine na slavne pretekle dni; na dni, ko se je na Kozjanskem netil in razplamtel upor proti sovražniku, ko se je zaveden slovenski narod pod vodstvom KPJ in pod Titovim vodstvom odločil z orožjem v rokah priboriti svobodo.

Če bi primerjali letošnje praznovanje občinskega praznika ter dosežke občine s prejšnjimi, lahko trdimo, da je bilo prav tako znanosno in zmagoslovno, čeprav je čutili, da je silni tempo razvoja nekoliko zastal. Zato nas toliko bolj veseli odločnost vseh, da se je treba spoprijeti z vsemi težavami, da je treba zaupati vase, v enotnost ter odločno stopati po naši, Titovi poti, ki vodi samo naprej.

FRANC VEHOVAR

lom, zlasti z zadostnimi količinami kvalitetnih in pravilno izbranih brusilnih sredstev... Prav na tem področju pa sta imeli brusilnici največ težav, ker jima je primanjkovalo ustrezno usposobljenih kadrov.

Drugi dejavnik, ki vpliva na uspešnost poslovanja, pa je gotovo tudi optimalna ali najprikladnejša izkoriščenost kapacitet. Obe brusilnici skupaj zmoreta 99 brusilnih strojev, na katerih dela le sto brusilcev. To pa pomeni, da so razpoložljive kapacitete le polovično izkoriščene, saj delajo na njih le v eni izmeni.

Kaj povezuje?

Da bi mogli nanizati vse tisto, kar nas združuje in kar delavce v dalmatinskih brusilnicah ter delavce v Rogaški Slatini in Kozjem spodbuja da se združimo, naj povemo še nekaj! Obe dalmatinski steklarni, ustanovljeni leta 1976, imata nove proizvodne prostore in novo opremo. Pomeni, da so njuna osnovna sredstva v dobrem stanju, kar se reče, zato v doglednem času še ne bosta potrebovali vlaganj v obnovo ali razširitev, saj je njuna prva naloga oziroma skrb predvsem izpopolniti in izrabiti že razpoložljive kapacitete.

Vsako združevanje dela in sredstev mora temeljiti na skupnih interesih, katerih cilj je zlasti: povečati dohodek, boljše izkoriščati proizvodna sredstva ter zmanjševati poslovne stroške.

V našem primeru lahko ugotovimo, da so takšni skupni interesi, ki izhajajo predvsem iz enakega proizvodnega programa in iz skupnega nastopanja na tržišču, tako domačem kot tujem. Ugotavljamo, namreč, da naše sedanje

zmogljivosti ne zadoščajo za kritje potreb domačega tržišča. Tako, na primer, imamo za letošnjih prvih devet mesecev naročil za 914.000 kosov, dobavimo pa jih tržišču lahko vsak mesec kakšnih 60.000, kar pomeni v devetih mesecih 540.000 kosov! Zato imamo samo za omenjeno obdobje primanjkljaj 374.000 kosov, kar bi lahko deloma dopolnili s proizvodnjo omenjenih dveh brusilnic, saj letno naredita kakšnih 200.000 kosov... To je zelo pomembno, saj se zaradi naših nezadostnih zmogljivosti obseg domačega tržišča oži in tovrstne potrebe tega tržišča pa pokrivajo drugi proizvajalci. In lahko bi z večjimi zmogljivostmi v proizvodnji brušenega kristalnega stekla povečali izvoz, kar je sploh moto ali geslo sedanjega zapletenega gospodarskega položaja.

Vse napisano in naštetost so predvsem interesi naše steklarne, medtem ko so pglavitni interesi dalmatinskih brusilnic stalna preskrba z gladkim kristalnim steklom, tehnična pomoč pri organizaciji proizvodnje in pomoč pri usposabljanju kadrov.

Poglavitne interese in razloge, ki nas združujejo in vodijo v skupno delo, bi mogli naštetiti takole:

- ustvarjanje pogojev za stalno naraščanje proizvodnje in delovne storilnosti,
- izpopolnjevanje sedanjih proizvodov in uvajanje novih postopkov,
- skupno načrtovanje in planiranje dela ter tehnološkega razvoja,
- medsebojno tehnološko povezovanje in optimalno izkoriščanje kapacitet,
- prodajanje skupnih izdelkov na domačem in inozemskem trgu,

- spremljanje stanja in razvoja domačega in inozemskega trga,
- oblikovanje in uresničevanje enotne poslovne politike,
- povečevanje skupnega prihodka in dohodka,
- napredek lastnega znanstveno-raziskovalnega dela,
- skupno oskrbovanje s potrebnimi surovinami in reprodukcijskim materialom,
- trajno izpopolnjevanje organizacije dela in poslovanja,
- ekonomska propaganda in druge oblike pospeševanja prodaje.

Kaj pa bodoča samoupravna organiziranost?

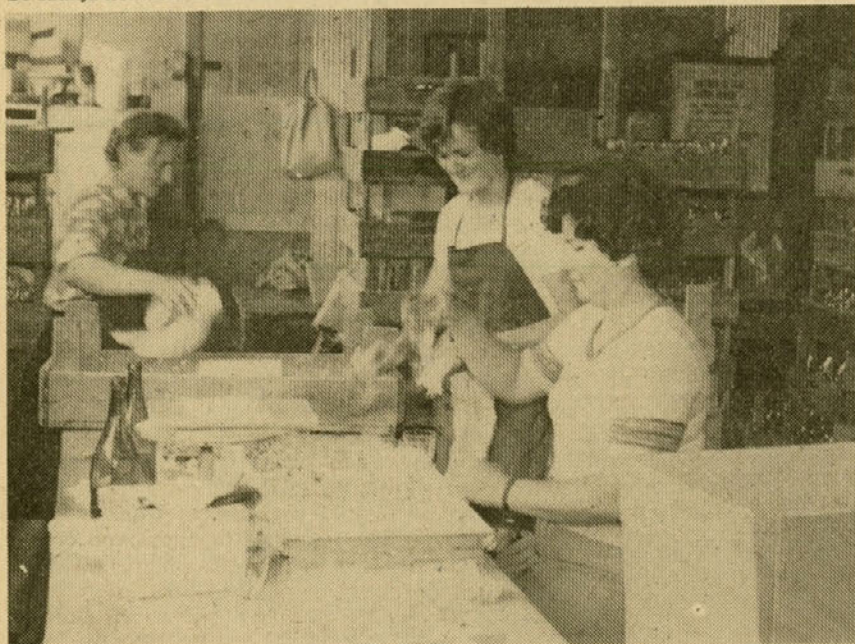
Izhajajoč iz zakona o združenem delu in iz skupnih interesov naj bi se obe dalmatinski brusilnici organizirali kot temeljni organizaciji združenega dela in se združili v delovno organizacijo Steklarna »Boris Kidrič«. O tem naj bi, seveda, delavci v vseh treh delovnih organizacijah - v steklarni »Boris Kidrič«, v Tehnokristalu in v Dalmacija-kristalu - odločili na referendumu. S takšno samoupravno organiziranostjo bi obe dalmatinski organizaciji združenega dela pridobili pravice in obveznosti, ki jih imajo druge temeljne organizacije, združene v Steklarno »Boris Kidrič«.

Z združitvijo v delovno organizacijo Steklarna »Boris Kidrič« bi dalmatinski temeljni organizaciji glede na večjo ali manjšo tehnološko povezanost z ostalimi temeljnimi organizacijami v naši delovni organizaciji pridobivali dohodek:

1. kot delež pri skupnem prihodku, ustvarjenim s prodajo skupnih izdelkov na domačem tržišču in na tujem tržišču;
2. s prodajo izdelkov na domačem in tujem tržišču;
3. z udeležbo v skupnem prihodku, ustvarjenim v sodelovanju z organizacijami združenega dela, ki prodajajo proizvode in storitve;
4. z neposredno zunajtržno menjavo dela v steklarni na podlagi samoupravnih sporazumov o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju skupnega dohodka;
5. s prihodki, ustvarjenimi na podlagi združevanja dela in sredstev;
6. z neposredno zunajtržno menjavo dela v steklarni;
7. z izrednimi dohodki, ter
8. z izvoznimi premijami in drugimi prihodki.

Delež vsake temeljne organizacije v skupnem prihodku bo odvisen izključno od prispevka vsakega tozda v skupaj ustvarjenem prihodku, ki bo izračunan na osnovi interne kalkulacije, katere najpomembnejši elementi

Se zadnja kontrola in izdelek bo uskladiščen... foto Z. Novak

so: stroški izdelavnega materiala, izračunani na podlagi normativov za material; planske cene in normativi izpleta; kalkulativni izdelavni osebni dohodki, ugotovljeni na podlagi normativov dela ter vrednoteni s plansko vrednostjo za enoto dela; stroški odpad-

kov, izračunani na podlagi normativov; indirektni stroški, ki vključujejo amortizacijo po minimalnih stopnjah in vse materialne stroške, razen izdelavnega materiala; del dohodka, izražen v odstotnem deležu od izdelavnih osebnih dohodkov za režijske delavce

tozda; del dohodka za delovno skupnost skupnih služb in planirana akumulacija.

To pa pomeni, da nihče ne more pridobivati dohodka na račun drugega in da je njegov delež odvisen izključno od vloženega dela v skupni proizvod.

Spet je v javni razpravi...

Predlog delovnega koledarja

Pred nami je predlog delovnega koledarja steklarne za prihodnje leto. Po njem je sklad razpoložljivega delovnega časa enak letošnjemu!

V predlog smo vnesli poleg zakonsko določenega solidarnostnega delovnega dne, ki naj bi ga opravili 10. aprila 1982, še en solidarnostni delovni dan in sicer 9. oktobra. Njegovo namembnost naj bi določili pozneje, na primer za pomoč pri gradnji cest v manjših zaselkih, za pomoč manjšim krajevnim skupnostim, za solidarnostne namene v okvirih steklarne, za ureditev okolja steklarne ali za kaj drugega. Prav tako predlagamo, naj bi Silvestrovo, to je petek, 31. decembra 1982, nadomestili z delom v soboto, 13. novembra 1982.

Po predloženem delovnem koledarju naj bi imeli po več prostih dni:

- za novo leto: Silvestrovo, to je četrtek, 31. decembra 1982, ter še petek, soboto in nedeljo, to je prve tri dni naslednjega, 1983. leta;

- za prvomajске praznike: soboto, 1. maja, ter nedeljo in ponedeljek, 2. in 3. maja 1982;

- za dan republike: soboto in nede-

Opombe:

1) = Obvezni solidarnostni dan po zakonskem predpisu

2) = dogovorjeni solidarnostni dan za izbrani namen

3) = v soboto, 13. novembra naj bi nadomestili Silvestrovo, to je petek, 31. decembra 1982

ljo, 27. in 28. novembra ter dva praznična dneva, ponedeljek in torek, 29. in 30. novembra.

Delovni čas za leto 1982 smo izračunali tako, da smo od 365 koledarskih dni (to je $365 \times 7 \text{ ur} = 2.555 \text{ ur}$) odšteli 52 nedelj (to je $52 \times 7 \text{ ur} = 364 \text{ ur}$) in 9 dni državnih in republiških praznikov (to je $9 \times 7 \text{ ur} = 63 \text{ ur}$ ter dobili 2.128 ur + 63 ur praznikov, kar dá skupaj 2.192 ur delovnega časa. Kako pa je koledar sestavljen v predlogu po številu delov-

nih dni, po številu delovnih sobot in njihovih datumih, po številu delovnih dni z delovnimi sobotami in po številu praznikov ter po skupaj plačanih urah za vsak mesec, to je razvidno iz pričujoče preglednice!

Svetujemo vam, da predlagani delovni koledar za leto 1982 v naslednjih dneh skrbno proučite in da sporočite svoje morebitne predloge za njegove spremembe do konca septembra plansko-analitičnemu oddelku, ker bi koledar morali sprejeti v začetku oktobra na skupni seji delavskih svetov vseh tozdov in delovne skupnosti!

PLANSKO-ANALITIČNI ODDELEK

Predlog delovnega koledarja steklarne »Boris Kidrič« za leto 1982

Mesec	Število delovnih dni	Število delovnih sobot	Datumi delovnih sobot	Skupaj delovnih dni	Število prazn. dni	Skupaj plačanih ur
Januar	20	1	9.	21	2	182
Februar	20	2	6. in 13.	22	-	176
Marec	23	1	13.	24	-	192
April	21	1+(1) ¹	3. in 10.	22+(1)	-	183+(7)
Maj	20	1	8.	21	2	182
Junij	22	1	5.	23	-	184
Julij	20	1	10.	21	1	175
Avgust	22	1	7.	23	-	184
September	22	1	4.	23	-	184
Oktober	21	1+(1) ²	2. in 10.	22	-	176+(7)
November	19	2 ³ 2)	6. in 13.	21	3	189
December	22	1	4.	23	-	184
Skupaj	252	14+(2)		266	9	2.191+(14)

Naši oblikovalci na Zagrebškem velesejmu spet uspešni

Tri diplome in pohvala

V torek, 15. septembra je bil na Zagrebškem velesejmu že 17. DAN JUGOSLOVANSKE INDUSTRIJE STEKLA IN KERAMIKE. Zbrali smo se predstavniki steklarjev in keramikov, da bi se pogovarjali o nadaljnjem razvoju in napredku steklarke in keramične industrije v Jugoslaviji. Poslušali smo štiri zanimive referate in prisostvovali podelitvi denarnih nagrad in priznanj oblikovalcem izdelkov steklarske in keramične industrije.

O moderni proizvodnji kristala v Jugoslaviji je govorila Mirjana Djordjević iz zaječarske delovne organizacije »Steklo Zaječar«, o dosedanjih dosežkih in perspektivah laboratorijskega stekla v SFRJ je govoril Janez Dravec iz tovarne laboratorijskega stekla »BK« Pula, o karakteristikah razvoja kera-

mične industrije v Jugoslaviji je govoril Franjo Tilinger iz Keramične industrije Liboje, o razvoju in perspektivi proizvodnje keramike v podjetju »Keramika« Mladenovac pa je govoril Jožan Lazarevič iz te delovne organizacije.

V drugem delu srečanja so bila podeljena priznanja in denarne nagrade oblikovalcem. Naša steklarna je bila med najboljšimi, saj smo prejeli tri diplome in pohvalo.

Designer ali po naše oblikovalec Igor Polik je prejel za gospodinjstvu namenjeno kolekcijo izdelkov diplomu za dober design in denarno nagrado 2500 dinarjev.

Skupina Antona Mikše – brigada je prejela za kolekcijo namenjeno gospodinjstvu, diplomu za dober design in denarno nagrado 2500 dinarjev.

Steklarna »Boris Kidrič« je prejela za nagrajeno kolekcijo, namenjeno gospodinjstvu, diplomu za dober design.

Designer Tihomir Tomić pa je prejel za kolekcijo svečnikov pohvalo za dober design.

Po številu priznanj sodeč bi tudi mogli reči, da smo v steklarni na dobri poti. Toda, če ne bomo uspeli uresničiti našega srednjeročnega petletnega plana, se nam utegne zgoditi, da nas drugi proizvajalci stekla potisnejo v ozadje... Mislim pri tem predvsem na tehnologijo pihanja in stiskanja svinčenega kristala!

LEOPOLD OGRIZEK

Polemika o prispevku

»Kako v resnici posluje tozd Dekor v Kozjem«

Vsako razmišljanje o dohodkovnih odnosih v naši delovni organizaciji je po svoje koristno, saj spodbuja najrazličnejše komentarje in razprave. Ker pa zastavljeni dohodkovni odnosi niso kategorija, ki se ne spreminja, ampak so le dogovorjeni kriteriji za delitev skupnih rezultatov dela, je vsak prispevek dobrodošel. Zato je razumljivo, da različni opazovalci različno vidijo dohodkovne odnose, včasih tudi nekoliko pristransko; vendar zaradi tega še ne moremo reči, da so takšne razprave in kritične misli nepotrebne, saj si vendarle želimo dvigniti naše dohodkovne odnose na višjo kakovostno raven. Moramo pa, seveda, pri tem oporeči nekatere trditve iz prispevka »Kako v resnici posluje tozd Dekor v Kozjem?«, v katerem gre za poslovanje v letu 1980.

Nobenega dvoma ni, da je naredil tozd Dekor od svoje ustanovitve do sedaj ogromen korak v razvoju; in to na organizacijskem in samoupravnem področju pa tudi na področju nagrajevanja, na katerem je gotovo precej pred drugimi tozdi v steklarni. Ne moremo pa se strinjati z nekaterimi trditvami, ki nimajo ravno najbolj čvrste osnove.

Tako moramo poudariti, da so brusilci iz Kozjega – merjena je le uskladiščena proizvodnja v letu 1980 – zbrusili 371.959 kosov, kar predstavlja 28,4% uskladiščene proizvodnje svinčenega brušenega stekla, pri čemer je treba še poudariti, da se to proizvodnjo finalizira ali dokončuje, to je polira in lakira, v Rogaški Slatini...! Torej gre le za slabo tretjino proizvodnje.

Ko smo že pri vlaganju sredstev v tozd Dekor iz Kozjega, bi veljalo tudi poudariti, da smo v njegovo gradnjo vložili 6.581.000 dinarjev za osnovna sredstva in za obratna sredstva, kar je v bistvu dvakrat več od omenjenega. Prav tako te investicije, ki je v večji meri potekala v letu 1973, ne moremo

primerjati z ostalimi, poznejšimi investicijami, saj pri nas cene sila hitro naraščajo in je tako predračun za sedanjó investicijo 70 milijonov dinarjev, s tem da je ta po svojem obsegu celo nekoliko manjša od prvotne. Želimo le predstaviti vrednost investicije v današnjih razmerah, nikakor pa ne zanižamo dejstva, da je bil to dobro naložen denar.

Ne moremo se strinjati s trditvijo, da bi moral brusilec iz Kozjega narediti za petino več kot njegov sodelavec iz Rogaške Slatine, če naj bi ustvaril enak dohodek. Pri tem, namreč, ne smemo pozabiti, da ima tozd Kristal določena opravila in oddelke, ki jih tozd Dekor nima, in da so ti v povprečju dosegali normative takole:

– vribavanje zamaškov	109,8%
– kemična polirnica	112,0%
– vezalnica	111,0%
– umivanje – brisanje	111,1%

Če k temu dodamo še dejstvo, da so tudi v brusilnici v tozdu Kristal v lanskem letu v povprečju presegali normative za 6,44%, medtem ko so ga v tozdu Dekor v povprečju presegali le

za 0,42%. In če dodamo k temu še precej manjši lom v tozdu Kristal, je na dlani, zakaj so bili precej uspešnejši. Tudi ostali oddelki prispevajo svoj delež k skupnim rezultatom.

Zanimiv je tudi podatek, ki pove, da je na kose II. in III. vrste v tozdu Dekor odpadlo 5,9% in 3,3%, v tozdu Kristal pa je na kose II. in III. vrste odpadlo 4,9% in 2,5% kosov. To kljub temu, da so v tozdu Kristal obrusili precej večji delež proizvodnje za izvoz.

In prav izvoz je eden med pglavitnimi vzroki za večjo uspešnost, saj so v tozdu Kristal prodali na zunanje tržišče 64,7 odstotka celotne prodaje, dočim so v tozdu Dekor prodali na zunanje tržišče le 37,5 odstotka celotne prodaje. Devalvacija v lanskem letu, stimulacija izvoza in v povprečju zadovoljive cene na tujem trgu – vse skupaj je povzročilo, da je bila proizvodnja za izvoz donosnejša, rentabilnejša.

Gre, torej, tudi za zunanje dejavnike in preveliko število podatkov za ročno obdelavo. Precej bi nam pomagali podatki o razlikah med dejanskimi in planskimi cenami za vsak izdelek, kar pa je brez pomoči avtomatične obdelave podatkov pri petih tisočih različnih izdelkih nemogoče. In v proizvodnji tako številčnega sortimenta sodelujejo trije ali štirje tozdi in včasih le dva!

To vse je le nekaj pglavitnih podatkov, ki kažejo, kje so vzroki za uspešnejše poslovanje tozda Kristal...

Zaenkrat pa še res nimamo izdelanih standardnih normativov za stroške, ki bi nam v veliki meri olajšali planiranje dohodkovnih odnosov. Zato je večji del stroškov res priznan s faktorjem, v odvisnosti od doseganja nor-

mativov. Pri tem izhajamo iz predpostavke, da tisti, ki normativ presega v povprečju v večji meri kot drugi, zaradi tega porabi več reprodukcijskega materiala, energije in ima tako tudi večje stroške. Prav pa je, da se mu, če normativ presega, povečuje tudi ostanek dohodka.

Takšne so dogovorjene osnove za

delitev skupnega prihodka in na njih temelji razporejanje skupnega prihodka. Torej so osnova za vse realno ali stvarno postavljeni normativi.

Natančneje pa bomo lahko planirali in priznavali standarde za materialne stroške, ko jih bomo imeli. Ena izmed nalog, ki si jih je zadal tehnični sektor, je uvajanje novih delovnih postopkov

tudi na področju sestavljanja predkalkulacij v izdelavnih stroških za izdelke in na področju tehnološke priprave dela. S tem bomo imeli več kakovostnih parametrov ali stalnic s spreminljivo vrednostjo, potrebnih za vzpostavljanje vse bolj kakovostnih dohodkovnih odnosov.

RAČUNOVODSTVO

Razveseljivi podatki!

Letos fluktuacija mnogo manjša od lanske

Med poglavitnimi pogoji za uspešnost pri delu je tudi stalnost zaposlenih delavcev. To velja še posebej za našo delovno organizacijo, v kateri je za obvladovanje določenih ročnih spretnosti potrebnega še toliko več časa. Zato je gotovo razveseljiv podatek, da se je fluktuacija v letošnjem letu v vseh naših temeljnih organizacijah v primerjavi z lansko dokaj zmanjšala.

Fluktuacija ali izmenjavanje delavcev, ki odhajajo s tistimi, ki prihajajo, se izračuna po naslednjem obrazcu:

$$F = \frac{O}{S + P} \times 100$$

¹⁾ Po metodologiji Zavoda SRS za statistiko: podatki o fluktuaciji iz julijskega poročila o zaposlenosti!

Pri tem pomenijo: F = fluktuacija, O = število oseb, ki so v opazovanem mesecu odšle iz organizacije, S = število delavcev konec meseca pred opazovalnim mesecem in P = število na novo zaposlenih delavcev v opazovanem mesecu. Seveda pa je fluktuacijo mogoče opazovati tudi v drugih obdobjih, vendar pomenijo oznake O, S in P vselej opazovano obdobje oziro-

ma obdobje pred opazovanim obdobjem.

Tako izračunana fluktuacija je izražena v deležu ali odstotku delavcev in kolikor večji je njen številčni izraz, toliko več je bilo izmenjanih delavcev.

Tako izračunane fluktuacijske deleže za posamezne letošnje mesece od januarja do avgusta in povprečje za to obdobje vseh tozdov in delovne skupnosti steklarne kaže tabela 1!

Če primerjamo fluktuacijske stopnje v posameznih tozdih letos in lani, ugotovimo, da so letos manjše za polovico, razen v tozdu Osnovna izdelava, y tozdu Dekor pa se je zmanjšala celo za 78 %.

Prav gotovo je med vzroki za takšen pozitivni premik v izboljšanju gospodarskega položaja naše delovne organizacije, s čimer nam je omogočilo pre-

cej povečati osebne dohodke ter s tem tudi dvigniti povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega. Seveda pa je vse bolj tudi čutiti, kako se možnosti za zaposlitev vse bolj zapirajo in da ni več tako preprosto poiskati novo delo. Statistični podatki kažejo za SR Slovenijo in za vsjo Jugoslavijo, da število nezaposlenih narašča in da je takoimenovana dinamika zaposlovanja sedaj precej nižja, kot je bila v preteklih letih.

Manj kot drugje se je fluktuacija zmanjšala v tozdu Osnovna izdelava. Povedati pa je pri tem treba, da največ delavcev iz tega tozda odhaja z nižje zahtevnih in nižje ocenjenih delovnih mest. To so predvsem odnašalci pa tudi krogličarji, medtem ko nismo zabeležili nobenega odhoda pomočnikov – če izzamemo dva povsem smotrna primera. V preteklih letih je bilo, namreč, drugače; odhajali so tudi delavci z višjih organizacijskih ravni.

In podobno je tudi v drugih temeljnih organizacijah, saj smo zasledili največ odhodov oziroma menjav na nizko ocenjenih delovnih mestih, kot

Tabela 1: Fluktuacijske stopnje delavcev v tozdh in delovni skupnosti skupnih služb steklarne »Boris Kidrič« v obdobju januar-avgust 1981 in 1980 (v %!)

Meseci	Tozd Osnovna izdelava		Tozd Dodelava		Tozd Kristal		Tozd Dekor Kožje		Tozd Servisne dejavnosti		Delovna skupnost sk. služb	
	1981	1980	1981	1980	1981	1980	1981	1980	1981	1980	1981	1980
Januar	2,18	0,50	—	0,62	0,90	0,31	—	—	—	1,37	1,76	1,20
Februar	0,97	1,49	—	1,88	0,30	0,61	—	—	1,39	—	—	0,60
Marec	—	2,22	0,61	0,63	—	—	—	—	—	1,37	0,60	0,59
April	1,46	2,24	—	0,63	—	1,51	—	2,00	—	1,39	—	1,17
Maj	0,98	1,50	0,61	0,63	—	0,31	0,83	2,02	—	—	—	0,59
Junij	0,98	1,26	0,75	—	—	0,61	0,84	5,10	—	1,41	—	—
Julij	0,96	1,50	—	0,63	0,29	2,15	0,82	—	—	1,43	—	0,58
Avgust	2,88	1,47	0,60	0,63	0,60	0,30	—	1,94	1,30	—	0,58	1,15
Povpreč.	1,30	1,52	0,32	0,71	0,26	0,73	0,31	1,38	0,34	0,87	0,37	0,74

so: brisanje, pomivanje. Hkrati pa opazamo, da je letos v tozkih Dekor in Kristal fluktuacija brusilcev minimalna in še to predvsem zaradi odhajanja delavcev v JLA.

Iz vsega zapisanega bi lahko povzeli, da bi veljalo tudi v bodoče spremljati gibanja fluktuacijske stopnje in odkrivati za morebitne njene poraste vzroke

z odpiranjem možnosti, da bi dobri in zavzeti delavci lahko napredovali, da bi se delovne odnose med delavci še izboljšalo in da bi še bolj spodbujali delavčevo ustvarjalnost in intenzivnost.

Spremljati fluktuacijo bi kazalo tudi zaradi primerjav s slovenskim gospodarstvom, saj lahko ugotovimo, na pri-

mer za mesec julij, da je bila v vseh tozkih razen tozda Osnovna izdelava fluktuacijska stopnja manjša od 1,30 %, kolikor je bila po statističnih podatkih v Sloveniji. Zdaleč največjo stopnjo fluktuacije pa so tega meseca zabeležili v slovenskem gradbeništvu (2,13 %) ter gostinstvu in turizmu (2,23 %)!
ZLATKO NOVAK

Prvo leto usmerjenega izobraževanja na Steklarski šoli

V prvih razredih zahtevnejši programi

V šolskem letu 1981/82 smo prešli na usmerjeno izobraževanje. Steklarska šola spada v nekovinsko usmeritev, ki vsebuje vzgojnoizobraževalni program za steklarja in za pomožnega steklarja. Pri tem zajema vzgojnoizobraževalni program za steklarja tri smeri in sicer: A – steklar, B – upravljavec steklarskih strojev in C – steklarski tehnik. V usmeritvi za steklarja se izobražujejo: steklopihalci, brusilci kristalnega stekla in instrumentalni optiki. Vzgojnoizobraževalni program za pomožnega steklarja pa ima samo smer pomožni steklar, v kateri se izobražujejo steklopihalci – krogličarji in pomožni brusilci kristalnega stekla.

Letos se je vpisalo v Steklarsko šolo 109 novincev, izmed katerih se jih 52 izobražuje v vzgojnoizobraževalnem programu za steklarja v matični šoli v Rogaški ter 26 v dislociranem oddelku Steklarske šole na šentviški gimnaziji v Ljubljani, 31. učencev pa se izobražuje v vzgojnoizobraževalnem programu pomožni steklar v Rogaški Slatini.

V prvem razredu Steklarske šole je vključenih med 52. učenci v vzgojnoizobraževalni program za pomožnega steklarja pa je med 31 učenci 11 deklet in 20 fantov.

Steklarna »Boris Kidrič« študenta 69 učencev prvega razreda in sicer 49 za VIP (vzgojnoizobraževalni program) steklar in 20 za VIP pomožni

steklar. Steklarska šola študenta štiri učence in sicer tri za VIP steklar in enega za VIP pomožni steklar.

Izmed 52 učencev VIP steklar naj bi bilo 40 brusilcev kristalnega stekla in 12 steklopihalcev, izmed 31. učencev VIP pomožni steklar pa naj bi bilo 17 pomočnikov brusilcev kristalnega stekla in 14 steklopihalcev – krogličarjev.

V drugem razredu je letos 25 učencev in v tretjem 28 učencev. V obeh se učenci izobražujejo še po starih programih.

Učenci, ki so letos v prvih razredih Steklarske šole, imajo mnogo več učenja, kot so ga imeli njihovi vrstniki prejšnja leta. Programi so mnogo zahtevnejši. Zato jim zaželimo mnogo učnih in osebnih uspehov v novem šolskem letu!

MARJANA BRADIČ

Brusilec iz grobe brusilnice končno priznana beneficirana delovna doba

Odpravljena krivica ...

Pred mesecem ali točneje 2. septembra je komisija skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije, ki ugotavlja delovna mesta, na katerih se zavarovalno dobo šteje s povečanjem, postavila piko na i prizadevanjem v prid našim brusilcem v grobi brusilnici. Priznala je beneficirano delovno dobo brusilcem v grobi brusilnici in s tem končno le odpravila krivico, ki se jim je godila že dolga leta.

Kako je potekalo prizadevanje za benefikacijo?

Predalec bi segali v preteklost, če bi hoteli opisati vso trnovo pot, po kateri so morali brusilci v grobi brusilnici, predno so uveljavili pravico do beneficirane delovne dobe. Večini je pozna-

no, da je v prvotni zahtevi po beneficirani delovni dobi bila zajeta večina delovnih mest v steklarski industriji Jugoslavije, toda leta 1971, ko je bila priznana beneficirana delovna doba steklarjem in brusilcem kristalnega stekla, je bila odbita zahteva brusilcev iz

grobe brusilnice, kopalcev stekla v kilini, zatajevalcev robov in rezalcev stekla. Četudi si je enotna komisija steklarske industrije prizadevala, da bi še drugim priznali beneficirano delovno dobo, ni uspela.

Zaradi pomembnosti beneficirane delovne dobe in zaradi resnice, da je bilo prenekatero delovno mesto neupravičeno razglašeno za beneficirano, je prišla na dan enotna metodologija za pripravo elaboratov, s katerimi je treba utemeljiti zahtevo po benefikaciji. Ker pa vsaka sprememba povzroči določene težave, jih je povzročila tudi ta. Naša delovna organizacija je v skla-

du z enotno metodologijo vnovič vložila zahtevek za priznanje beneficirane delovne dobe delavcem ki delajo na delovnih mestih, kot so: kópanje stekla v kislini, grobo (ročno) brušenje stekla, zataljevanje robov steklenih izdelkov s prlinom in plinsko rezanje steklenih izdelkov.

Po ugotovitvah sestavljavca elaborata za utemeljitev zahtevka po beneficiranju dr. Bogdana Fürsta je naša delovna organizacija skržila svoj zahtevek za grobo brušenje stekla, za kópanje stekla v kislini pa je treba pripraviti še ustrezno dokumentacijo, ker le-te ni bilo v skupnem programu.

Strokovna komisija za povečano zavarovalno dobo skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS je 5. junija letos ugotovila, da so izpolnjeni vsi pogoji za beneficiranje delovnega mesta grobo brušenje stekla, svoje soglasje k temu pa je dal tudi odbor podpisnikov družbenega dogovora 14. julija letos!

Sedaj opravlja dela in naloge brusilcev v grobi brusilnici 62 naših sodelavcev, do 31. decembra letos pa moramo sestaviti seznam vseh sodelavcev oziroma delavcev, ki so opravljali ta dela in te naloge. Po do sedaj narejenemu seznamu jih je 94. Med njimi so upoko-jenci – naši nekdanji delavci, delavci, ki delajo sedaj v steklarni, pa opravlja-jo sedaj druga dela in druge naloge ali delajo sedaj v drugih delovnih organi-zacijah. Nedvomno je ta seznam zaradi pomanjkanja evidence v preteklosti še nepopoln, zato sem prepričan, da se bo oglasil še kdo, ki je nekdanj delal v gro-bi brusilnici. In bralci našega časopisa jim pri tem lahko pomagajte! Opozorite vsakogar, ki je kdaj delal v grobi bru-silnici, pa je sedaj upokojen ali invalid-sko upokojen ali pa dela kje drugje, da nam sporoči svoj popoln naslov ter čas, ko je delal v tem oddelku. Že upo-kojenim, nekdanjim delavcem bodo na osnovi zbranih podatkov in po pre-veritvi delovnega časa v grobi brusil-

nici preračunali pokojnine, kar pome-ni, da se jim bo za vsako leto dela v njej delovna doba podaljšala za 3 mesece zavarovalne dobe. To pa pomeni, z drugimi besedami, večjo pokojnino – tako osebnim ali družinskim užival-cem pokojnine.

Naša delovna organizacija mora pla-čati posebni prispevek in to 5,20% od bruto osebnih dohodkov za vse delav-ce, ki delajo na nanovo beneficiranih delovnih mestnih in ki so delali na njih – in to za pet let nazaj...

Vsem našim delavcem, ki so izpolni-li pogoje za upokojitev, želimo obilo zdravja in še dolgo uživanje zaslužene-ga počitka! Nekdanjim sodelavcem, ki bi mogli uveljaviti pravico do benefi-kacije, pa priporočamo, da sporočijo svoj popoln, ime in priimek ter poda-tek, koliko časa so delali v grobi bru-silnici, na naslov kadrovske službe ste-klarne »Boris Kidrič«, Rogaška Slati-na, Cesta talcev 1!

JOVO TIŠMA

Kratke zanimivosti

Proizvodnja, osebni dohodki, življenjski stroški

V tem kratkem pregledu nekaj besed o letošnji proizvodnji, o osebnih dohodkih in življenjskih stroških, o bolniških izostankih z dela in o obisku hiše cvetja v Beogradu.

V osmih mesecih naredili več kot lani

V obdobju januar-avgust letos smo naredili 867.103 kosov svinčenega brušenega stekla ali za 0,7% več kot v enakem obdobju lanskega leta, medtem ko smo letos naredili 2.565.700 kosov gladkega, gladkega svinčenega, slikanega in navadnega brušenega stekla ali za 2,9% več kot v enakem obdobju lanskega leta. Po teži je bila letošnja proizvodnja 813.579 kg ali za 6,8% več kot v enakem obdobju lanskega leta

Izvoz večji od planiranega

V letošnjih mesecih julij in avgust smo izvozili za 630.733, 40 ZDA dolarjev in za 643.734,80 ZDA dolarjev ter s tem letošnji izvozni načrt za obdobje januar-avgust presegli za odstotek ali za 10,4% več, kot smo izvozili v enakem obdobju lanskega leta.

Celotna letošnja prodaja se je v letošnjih osmih mesecih povečala v pri-

merjavi z lanskoletno v enakem obdobju za 46,5% v dinarski vrednosti, prodaja na tuje pa se je v dinarski vrednosti povečala v istem obdobju na 54,3%.

Bolniških izostankov z dela za 12% več!

V letošnjih osmih mesecih smo za-beležili v steklarni 130.772 delovnih ur bolniških izostankov z dela ali za 12,2% več, kot jih je bilo v enakem obdobju lanskega leta. V posameznih tozdih je bilo bolezenskih izostankov z dela in povečanje ali zmanjšanje v primerjavi z izostanki v enakem obdobju lanskega leta, kakor kaže preglednica 1!

Realni osebni dohodki so se letos v SR Sloveniji zmanjšali za 6,4%

Po podatkih Zavoda SRS za statisti-ko so se nominalni osebni dohodki v letošnjem mesecu juliju v primerjavi s

povprečnimi osebnimi dohodki v letu 1980 povečali za 32,7%, medtem pa so se realni osebni dohodki v letošnjem juliju zmanjšali v primerjavi z realnimi osebnimi dohodki v letu 1980 za 6,4%. Tako je zaostanek za povprečnim realnim osebnim dohodkom v letošnjem juliju manjši, kot je bil mesece pred njim. Povprečni osebni dohodek v slo-venskem gospodarstvu pa je bil mese-ca julija letos 11.808 dinarjev!

Tabela 1: Podatki o bolezenskih izostankih z dela v obdobju januar-avgust 1981 ter primerjava z izostanki v enakem obdobju v letu 1980 (delovnih urah in v indeksih!)

Organizacijske enote – tozdi	Bolezen. izostanki v urah	Indeksi I. –VIII. 1981/81
Osnovna izdelava	43.874	103,2
Dodelava	23.140	150,9
Kristal	24.325	112,1
Dekor Kozje	9.686	94,9
Servisne dejavn.	6.671	92,0
Delovna skupnost skupnih služb	13.076	122,6
Skupaj	130.772	112,2

Živiljenjski stroški so se povečali za več kot 45%!

Po podatkih Zavoda SRS za statistiko so se v letošnjem obdobju januar-avgust cene življenjskim potrebščinam povečale v primerjavi s cenami življenjskih potrebščin v enakem obdobju leta 1980, za 45,2%. V letošnjem avgustu pa so bile za 42,1% višje, kot so bile v lanskem avgustu, medtem ko se letos v avgustu v primerjavi z letošnjim julijem niso spremenile.

V letošnjih osmih mesecih so se najbolj povečali, če jih primerjamo z enakim obdobjem lanskega leta, stroški za prehrano in sicer za 52,1%. Za raz-

svetljava so se povečali za 51,7%, enako tudi za kurjavo, za tobak in pijače za 46,1%, za stanovanjsko opremo za 47,8%, za promet za 45,9%, za obleke in obutev za 36,7%, za kulturo, razvedrilo in oddih za 35,1%, za higienske potrebščine za 40,8% in za stanovanjske najemnine za 25,8%.

Po izračunih istega zavoda je povprečna, torej statistična štiriclanska delavska družina svoje izdatke za življenjske potrebščine razporedila takole: od vsega skupaj 100% odpade na: hrano 38,5% izdatkov, promet (s storitvami) 12,8%, obleko in obutev 12,7%, kultura, razvedrilo in oddih 7,5%, stanovanje 7,4%, stanovanjska oprema

6,5%, kurjava in razsvetljava 6,0%, tobak in pijača 4,6%, higiena 4,0%.

V oktobru spet v Beograd...

Osnovne organizacije sindikata vseh temeljnih organizacij so organiziale enodnevni izlet z letalom v Beograd na ogled hiše cvetja, muzeja 25. maj, Saca centra, Avale in drugih znamenitosti tega mesta. Cena za izlet je bila 2.150 dinarjev za enega udeleženca, vsakdo je sam prispeval 1.000 dinarjev, preostali delež pa je kril sindikat iz iztržka pri srečolovih. Prvega izleta se je udeležilo 50 članov našega kolektiva. Naslednji obisk bo 10. oktobra in to za 65 članov kolektiva!

Kadrovske zanimivosti

V avgustu 1.324 delavcev

Konec avgusta je bilo v steklarni zaposlenih 1.324 delavcev in sicer v tozdu Osnovna izdelava 405, v tozdu Dodelava 167, v tozdu Kristal 346, v tozdu Dekor Kozje 125, v tozdu Servisne dejavnosti 76, v tozdu Delavska restavracija 21, v tozdu Naše staklo Beograd 11 in v delovni skupnosti skupnih služb 173. V juliju in avgustu se je zaposlilo 41 delavcev, odšlo pa jih je 21.

Prišli

V juliju in avgustu je prišlo v steklar-no 41 delavcev - 29 moških in 12 žensk.

V tozd Osnovna izdelava so prišli: za odnašalce Branko Debeljak, Željko Halužan, Milan Kanjuh, Stjepan Kodrnja, Milan Kranjec, Franc Pobežin, Slavko Stanojević, Josip Štruklec in Dražen Turković; za krogličarje Dragutin Bukovšak, Vlado Češnjaj, Milan Fišter, Miroslav Jerak, Franc Rampre in Anton Sedenik; za vlagalca zmesi Karl Kunštić.

V tozd Dodelava so prišli: za brisalko stekla Mira Debeljak, za brusilca III v grobi brusilnici Drago Polajžer in Leonard Kecur.

V tozd Kristal so prišli za steklobrusilce: Brigita Čakš, Franc Hrepevnik, Stjepan Košanski, Milan Krušlin, Marjana Kunštek in Jožica Staroveški.

V tozd Dekor so prišli za steklobrusilce: Feliks Jug, Marija Jug, Srećko Bezamovski, Josipa Krušlin, Sidonija Oreški, Silvester Resnik, Nada Špoljar in Štefica Vrhovski.

V tozd Servisne dejavnosti so prišli: za elektrikarja II Ivan Žgajner, za ključavničarja II Marijan Peer, za šoferja II Franc Gajšek, za pripravnika s srednjo izobrazbo Mladen Škrnički in za pri-

pravnika z višjo izobrazbo Bogdan Lepan.

V delovno skupnost skupnih služb so prišli: pripravnica s srednjo izobrazbo v komerciali Sonja Filipčić, pripravnica s srednjo izobrazbo v računovodstvu Cvetka Šipeć in pripravnica z višjo izobrazbo v splošnem kadrovskem sektorju Ljuba Tišma.

Vsem novim sodelavcem želimo mnogo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva pri delu!

Odšli

V juliju in avgustu je iz steklarne odšlo 21 delavcev - 17 moških in 4 ženske.

Iz tozda Osnovna izdelava so odšli: odnašalci Dražen Turković - ki je umrl, Leonar Kecur - zaradi premestitve, Slavko Ducman in Stjepan kodrnja - zaradi poteka delovnega časa, Josip Tkalčević, roman Vukmanić in Vjakoslav Vukmanić - zaradi odpovedi, Stanislav Pirš in Branko Sambol - zaradi izključitve: krogličarji: Ivan Kidrić - zaradi odhoda v JLA in Vlado Brezinščak ter Srećko Špiljak - zaradi izključitve; vezalec modela Dečko Rudolf - zaradi invalidske upokojitve ter nabiralca dna Milan Podhraški - zaradi smrti in Friderik Drogenik - zaradi invalidske upokojitve.

Iz tozda Dodelava je odšla brisalka stekla Barica Halužen - zaradi invalidske upokojitve.

Iz tozda Kristal sta odšla steklobrusilec Radovan Petek - zaradi izključitve in prodajalka Biserka Putanec - zaradi odpovedi.

Iz tozda Dekor steklobrusilka Mari- ca Sambol - zaradi odpovedi.

Iz tozda Servisne dejavnosti transportni delavec Milan Boršić - zaradi invalidske upokojitve.

Iz delovne skupnosti skupnih služb socialna delavka Branka Gradić - zaradi odpovedi.

Rodili so se

V juliju in avgustu so se rodili: Vale-rija Boršić - hči Zvonka, Martin Gmaj- nić - sin Janeza, Dejan Koradžija - sin Viktorja, Ivan Mikuljan - sin Branka, Viktorija Stiplovšek - hči Viktorja, Dndreja Šmit - hči Jožefa, Anita Štru- klec - sin Matilde, Damjan Tačdina - sin Jožefa, Aleksander Žerak - sin Franca in Milan Žgajner - sin Matilde.

Vsem novorojenčkom želimo vso srečo v življenju, staršem pa za nara- ščaj čestitamo!

Poročili sta se

V juliju in avgustu sta se poročili Štefanija Forjan - poročena Justin in Mira Grofelnik - poročena Kralj.

Obema sodelavkama čestitamo in ji- ma želimo vso srečo na novi življenjski poti!

ZDENKA SITER

V spomin

Milan Podhraški

Ni dolgo tega, ko smo se za vedno poslovili od našega sodelavca Milana Podhraškega, ki je delal v tozdu Osnovna izdelava.

Pokojni Milan se je rodil 1. decembra 1940 v vasi Brezno. V skromni družini, v kateri je bilo mnogo otrok, je bil prisiljen, da si je že kot otrok poiskal zaposlitev oziroma delo.

Njegova prva zaposlitev je bila v steklarni Straža, leta 1958 pa je Milan dobil delo v steklarni v Rogaški Slatini in sicer pri preči kot odnašalec stekla. Ljubezen do steklarskega poklica ga je hitro pripeljala do krogličarja in nekaj let pozneje do nabiralca dna.

Dokaj hitro si je pokojni Milan Podhraški ustvaril dom in družino, žal pa mu prerana smrt ni dovolila, da bi vse to užival v sreči in zadovoljstvu, da si je to ustvaril s pridnim in trdim delom.

Milana smo poznali kot dobrega tovariša in pridnega delavca, povsod priljubljenega. Zavedal se je, kaj pomeni biti dober tovariš. Tega mu tudi njegova bolezen ni preprečila... In bil je vesele narave, vedno nasmejanega obraza. Zato bo tudi takšen ostal za vedno v našem spominu! Zlasti sodelavcem v tozdu Osnovna izdelava – oddelek peč.

FRANC ŽUPANIČ

Naš upokojenec

Milan Boršič

Sedemnajstega avgusta letos se je upokojil dolgoletni sodelavec transportne skupine Milan Boršič, ki je delal v steklarni od leta 1958, to je 23 let.

Milan je večino svojega delovnega časa v steklarni opravljal dela v transportni skupini. Pravi, da se še živo spominja naporenega dela, ki ga je sicer vestno in brez ugovarjanja opravljal, dokler mu je zdravje to dopuščalo. Transportni delavci, namreč, opravljajo težko delo, ki je bilo pred uvedbo paletizacije še napornejše. Od njih se zahteva delo na prostem in ob vsakem vremenu ter mnogokrat tudi v podaljšanem delovnem času.

Dokler se mu zdravje ni poslabšalo, je bil Milan za zgled drugim sodelavcem. Zavedal se je svojih dolžnosti, pomena pravočasnega raztovarjanja surovin in odpremljanja steklenih izdelkov za doseganje poslovnega in delovnega uspeha steklarne.

Ob upokojitvi želimo Milanu Boršiču še veliko zdravih in srečnih let življenja!

PETER RASPOTNIK

Transportni delavec Milan Boršič se je poslovil in se upokojil... Še na mnoga, zdrava leta!

Invalidsko upokojeni...

Rudi Dečko

Rudi Dečko se je rodil 11. aprila 1924 v Središču ob Dravi kot sin kmečke družine. Po končani osnovni šoli se je izučil za kolarja in se po vojni in po odsluženju vojaškega roka zaposlil v tovarni TAM v Mariboru, kjer je delal do leta 1950. Še istega leta pa se je preselil v Rogaško Slatino in prišel na delo v steklarno. Opravljal je razna dela – najprej v lesni strugarni, potem je bil obratni mizar, nakar se je vrnil v lesno strugarno.

Našega donedavnega sodelavca Rudija se spominjamo kot izredno natančnega in vestnega delavca. Vredno je tudi napisati, da je naredil v lesostrugarni prvo tračno žago, ki je obratovala mnogo let. Bil je pravi mojster svojega poklica.

Leta 1974 pa se je Rudiju Dečku zdravje poslabšalo. Invalidska komisija je potem ugotovila, da je invalid tretje kategorije. In od takrat naprej je delal nekoliko lažje delo – bil je vezalec modelov. Vse do svoje upokojitve 7. julija letos. Invalidske, seveda.

Vsi Rudijevi sodelavci in drugi člani kolektiva mu želimo veliko zdravja in tudi, da bi nas še večkrat obiskal!

STANKO KROFL

Rudi Dečko iz lesne strugarne se je invalidsko upokojil. Da bi zaslužen počitek še dolgo užival!

Barica Halužan

V avgustu se je invalidsko upokojila naša dolgoletna sodelavka Barica Halužan, ki je delala v tozdu Dodelava v vezalnici.

Sodelavka Barica se je rodila 2. oktobra 1938 v Hromcu. Izhaja iz mnogočlanske kmečke družine in je morala od doma že s petnajstimi leti za kruhom. V Pršlinu se je leta 1958 poročila. In ker je mož odšel k vojakom, se je leta 1959 zaposlila v steklarni. Kot začetrnica je delala v vezalnici in potem v žigosarni ter dve leti v grobi brusilnici, nato je delala v žgalnici stekla, zaradi bolezni pa je vse do upokojitve spet delala v vezalnici. Zdravje ji, žal, ni bilo ravno naklonjeno, saj je že leta 1971 začela bolehati. Zadnji dve leti je delala le po štiri ure, pa žal tudi tega ni več zmogla. Zato so jo invalidsko upokojili kot invalida prve stopnje.

Barica je mati treh otrok, izmed katerih sta dva že zaposlena in to v naši steklarni, najmlajša pa še hodi v šolo.

»Težko je bilo včasih,« je pripovedovala sodelavka Barica, »ko smo morali ob vsakem vremenu peš v službo. Posebej težko je bilo, kadar je poplavljal Sotla, pa smo morali do pasu v vodo, če smo hoteli pravočasno v službo...«

Vsi sodelavci ji želimo, da bi v zadovoljstvu in sreči uživala pokojnino in se še vračala med nas, steklarje!

Bolezen je prisilila Barico Halužan iz vezalnice, da se je invalidsko upokojila... Še mnogo let ji želimo v krogu njenih najbližjih!

Friderik Drofenik

Frido, kot ga prijatelji imenujejo, se je rodil 14. februarja 1943 v številčni družini, tako da mu z delom ni bilo prizanešeno niti v rani mladosti. Maja 1959 se je zaposlil v steklarni pri peči in začel je, kot mnogi pred njim, z odnašanjem. A bil je marljiv in je kmalu postal krogličar ter potem nabiralec dna.

Kot delavec je bil Friderik Drofenik v »rezervi« in, kot pravi, delal pri skoraj vseh mojstrih – steklopihalcih. Z očitnim zadovoljstvom je še povedal, da ves čas svojega službovanja ni niti enkrat zamudil službe. Četudi je imel vseskozi težave z zdravjem. Bolehal je na ledvicah, jetrih in nazadnje imel probleme še z nogo. Zadnjih pet let je bil pretežno v bolniškem staležu, z 8. avgustom je invalidsko upokojen.

Z ženo je Fridu uspelo zgraditi v Tuncovcu prijeten dom. Ustvaril si je družino; ima tri otroke – najstarejši je enajst let star in najmlajši štiri.

Že vedno pride Friderik rad pogledat svoje nekdane sodelavce pri pečeh, kajti – kot pravi – je steklarsko delo opravljal z veseljem.

Upajmo, da nas bo Frido tudi v bodoče še kaj obiskal. Želimo mu, da bi v miru in sreči užival v krogu svojih najdražjih!

B. N.

Friderik Drofenik ali po domače Frido boleznimi ni povsem premagal. Delo pri peči je zahtevalo svoje, pa se je moral invalidsko upokojiti... Da bi še dolga leta užival v krogu svojih najdražjih!

Diplomant višje šole

Leopold Ogrizek

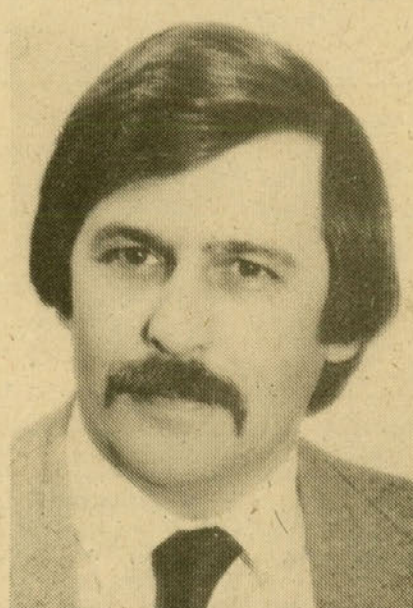
Pred nedavnim je na Visoki šoli za organizacijo dela diplomiral Leopold Ogrizek, vodja tozda Osnovna izdelava. Uspešno je končal študij na prvi stopnji, na oddelku za organizacijsko-proizvodno smer.

Leopold Ogrizek je prvi naš strokovnjak takšne usmeritve. Doštudiral je ob delu, kar zahteva od vsakega izrednega študenta res mnogo vloženega truda in samoodrekanja.

Leopold se je rodil 23. novembra 1946. leta. Po končani osnovni šoli se je odločil za steklarski poklic in leta 1964 uspešno končal Steklarsko šolo. Po dveletnem delu pri peči je nadaljeval šolanje na srednji tehniški steklarski šoli, ki jo je uspešno končal v šolskem letu 1966–1967. Potem se je zaposlil kot pomočnik delovodje, od leta 1969 pa je bil poslovodja pri pečeh. Od leta 1978 je vodja tozda Osnovna izdelava. Je tudi družbenopolitično ustvarjalen delavec, je član zveze rezervnih vojnihih starešin, zadnje čase pa je delaven tudi v planinstvu in je predsednik Planinskega društva Rogaska Slatina.

Novemu inženirju čestitamo in mu želimo, da bi pridobljeno znanje kar najbolj izkoristil v praksi!

B. N.

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 87

Med reševalci nagradne križanke št. 87 bomo z žrebom razdelili 360 dinarjev nagrad in sicer prvo nagrado 150 dinarjev, drugo nagrado 120 dinarjev in tretjo nagrado 90 dinarjev. Prosimo pa vse reševalce, naj vsakdo odda le po eno rešitev!

Rešitve nagradne križanke pošljite na naslov: uredništvo časopisa »Steklar«, steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1 ali pa jih oddajte v nabiralnik za časopis »Steklar« pri vhodu v steklarno. Pri tem ne pozabite na pisemsko ovojnico pripisati: »ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 87«!

Pri žrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, ki bodo na naslov prispele ali ki bodo oddane v skrinjico za naš časopis najpozneje do 15. oktobra 1981.

Za nagradno križanko št. 86 je žreb namenil prvo nagrado 150 dinarjev Greti Jugovar, drugo nagrado 120 dinarjev Svetu Sedmineku in tretjo nagrado 90 dinarjev Erihu Lešniku. Vsem nagrajencem čestitamo!

Rešitev nagradne križanke št. 86 – vodoravno: slovesnost, Ika, ekran, Brnik, el, Drago Tršar, s, krajan; Jems, Piran, e, Itaka, Obir, kozav, NP, mazds, La, Indi, er, esej, Cunder, n, Kluz, Ra, ideja, Mujo, b, t, korund, bavkati.

	SEVER	DELAVCI PRI PEČEH	VZHOD	KILOLITER	DRŽAVA NA BLIŽNJEM VZHODU	ATENSKE ŽENE	AVTO NA POSODO	SOCIAL. REPUBLIKA	MARIBOR- SKA TOVARNA AVTOMOB.	VBIJATI V GLAVO	PLESNI
	OTOK		KNJIŽEV- STVI								
			AgNO ₃								
	PLEVENITI			PRIMORSKI VZKLIK				ČEBELJI IZDELEK			
	VEZNIK			LATINSKO 1100				RIMSKA 1			
									3,14		
									RSKA		
BOR		ANTON KUHELJ	PLANINKA					PLES; NEBESA			
			BAR					ČLOVEŠKA POŠAST			
OTOK V KVARNERJU			NIKELJ		MEDNAR. ORGANIZ.				TITAN		
			NEKŠKA REKA		PRIVESEK, PODALJSK				PARE, IZPARINE		
UČNINA			NARISAN			GRŠKA SESTAVLJ.					PREKOP
			ZORANA ZEMLJA			ZLATO					
ŠTETJE		STVAR, ZADEVA		LITER	SOVJET. GOROVJE					KALIJ	
		RISANI PANTER		POŠTENA (IGRA)	RADIJ					DEL DREVESA	
PESNIŠKA FIGURA							POŽIVILO				
							LIJAK				
AFRIŠKI VELETOK			UREZ, UGRIZ			GOLJUP LUPEN					
			AVTOMOBILNA POKRAJINA			LITIJ					
JERGEN NIELSEN		TUR.N. IN'E			OKRASNA CVETLICA						
		ŽVEPLO			OGLJIK						
IZDIH, IZDIHANJE									ALUMINIJ		

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Boris Firer, Ferdo Kampuš, Tone Klokočevnik, Milorad Kračun, Zlatko Novak, Drago Ulčnik in Franc Vehovar. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Milorad Kračun. Vršilec dolžnosti glavnega in odgovornega urednika Zlatko Novak. Tajnica uredništva Cita Novak – Likovna zasnova in oblikovanje Leon Rebolj – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 1700 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, Ljubljana.